

IKC Johan Willem Friso

Welk doel wil jij bereiken?

'Als iets van jouzelf is, dan zorg je er goed voor. Dus als jij jouw eigen persoonlijke leerdoel wilt bereiken, dan ga je daarvoor.' IKC Johan Willem Friso heeft van 'eigenaarschap' een rode draad gemaakt. Het werkt. 'De meest moeilijke leerdoelen krijgen wij met onze leerlingen onder de knie', vertelt meester Jan de Boer van groep 8 enthousiast.

Bij de kleuters kan het doel zijn: ik kan zelf mijn rits dichtdoen. In groep 8 gaat het over breuken, procenten of het redkundig ontleden met onderwerpen en meewerkende voorwerpen. Het zijn pittige uitdagingen die de leerlingen voor hun kiezen krijgen. Jan de Boer legt uit: 'Elke maandag bespreken we met de groep wat de doelen voor de komende week zijn. Deze doelen hangen zichtbaar in de klas. Ze bestaan uit groepsdoelen, persoonlijke leerdoelen en leerteamdoelen. De groepsdoelen vormen de basis van onze instructies die we op vaste tijden in de week aanbieden. De persoonlijke leerdoelen plant iedereen zelf en de leerteamdoelen met het eigen leerteam.'

Voorbeeld

Bij rekenen is bijvoorbeeld een teamdoel: ik kan van een breuk (1/5 een kommagetal (0,2 spreek uit: tweitiende) maken. 'We geven over het leerdoel van de week op maandag altijd één klassikale instructie', legt de leerkracht uit. 'De dagen daarna gaan leerlingen met de stof aan de slag in hun leerteams: groepjes van vier of vijf. Ze helpen elkaar. Dagen elkaar uit en toetsen zelf of alle teamleden het begrijpen. Het gaat daarbij vooral om de gedeelde verantwoordelijkheid. Op vrijdag toetsen we klassikaal en de regel is: als één teamlid een onvoldoende haalt, moet het hele team de week daarop hetzelfde leerdoel herhalen. Tegelijk met het volgende doel, want we gaan wel door!' Extra werkdruk dus. En omdat niemand dat wil, wordt er in de teams hard aan getrokken

om de wekelijkse toets in één keer voldoende te maken. Hessel, Tjardo, Lisa en Otte, met elkaar een leerteam, vertellen: 'Eerst werkten we alleen op donderdag en vrijdag aan onze teamdoelen. Dat was niet zo slim, want voor sommige doelen heb je meer tijd nodig. Bovendien willen we zeker weten dat we het allemaal begrijpen. Dus als de één het weet, gaat hij de anderen helpen.' Zo begint Hessel het groepsgepraak op dinsdag met de vraag: 'Snappen we het ook allemaal?' En als iedereen daarop 'ja' antwoordt, doen ze even een paar testjes om te controleren of dat ook echt zo is.

Nieuwe teams

In hun team werken ze een deel van het schooljaar samen. Maar na de herfstvakantie worden door de leerkrachten nieuwe leerteams gevormd. De extra uitdaging is om ook dan

weer tot 'teamwerk' te komen. Jan de Boer: 'Als je later ergens gaat werken kun je je collega's ook niet uitkiezen, maar moet je wel samen met hen iets bereiken.' Naast groeps- en teamdoelen zijn er de persoonlijke leerdoelen. Die spreekt elke leerling af in een gesprek met de leerkracht. Ook met ouders kan daarover worden gepraat, want 'thuis' mag ook meehelpen, graag zelfs! Zo kan de ene leerling extra aandacht besteden aan begrijpend lezen, de ander juist aan ontleden. 'We kijken daarbij goed naar wat je nodig hebt voor het voortgezet onderwijs waar je naartoe wilt en kunt', zegt Jan. Centraal staat altijd de vraag: wat kun en wil jij bereiken? En wat moet je daarvoor doen? Jan de Boer: 'Door zo te werken onderga je niet wat er op school gebeurt, maar krijgt iedereen een actieve rol bij het bereiken van zijn of haar doelen. Dat is eigenaarschap.'

In hun leerteam bespreken v.l.n.r. Lisa, Otte, Hessel en Tjardo hoe je van breuken en kommagetallen procenten kunt maken.

Nieuw in Wurdum Dagopvang vanaf nul jaar

Sinds het begin van dit schooljaar biedt de Stichting Kinderopvang Friesland samen met de Doarpsskoalle Wurdum ook dagopvang aan kinderen van 0 tot en met 4 jaar. Groep 1 van de basisschool heeft een lokaal in het gebouw van de dagopvang (voorheen CBS De Arke) waardoor kinderen uit de opvang en de speelleer-groepen dagelijks contact hebben met leerlingen uit die jongste kleutergroep. De teams van basisschool en opvang werken bovendien nauw met elkaar samen. Zo kent ook Wurdum nu een door-gaande leer- en ontwikkelingslijn voor kinderen van 0 tot en met 12 jaar in opvang en onderwijs.

Emir (rechts) en Bas (midden) kijken hun zwevende 'zaadje' na terwijl Phileine nog druk aan het bouwen is.

IKC Kinderkoepel Op zoek naar natuur om de hoek

Plantenzaden: hoe zien ze eruit? Waar kun je ze vinden. En hoe zorgen ze ervoor dat ze op een plek komen waar weer een nieuw plantje kan ontstaan? 'Vragen waarop je zelfs in een versteende wijk wel een antwoord kunt vinden', weet educator José de Jaeger van Natuurmuseum Fryslân.

Sinds kort kennen zo'n vijftien leerlingen uit groep 5 en 6 van IKC De Kinderkoepel die antwoorden ook. Want ze doen mee in een natuurclub binnen het pilot-project 'Natuur om de hoek'. Dat is ontwikkeld door museum Naturalis in Leiden. Het Friese museum kijkt nu of er ook in onze provincie belangstelling is voor zulke clubs. Bij de leerlingen van De Kinderkoepel is die interesse er zeker. Begeleid door drie medewerkers van het

museum gaan ze na schooltijd in de bomen en struiken rond de school op zoek naar zaden. Ze komen terug met van alles: kastanjes, graszaden en paardenbloempluisjes bijvoorbeeld. Het ene zaadje valt op de grond. Het andere wordt door een vogel opgegeten en verderop uitgepoept. Weer andere zaadjes zweven door de lucht. Laatste uitdaging van deze les: bouw zelf eens een zaadje dat zoiets doet. Het lukt: met ballonnen, rietjes en plakband gemaakte 'zaadjes' zweven al snel door het lokaal en over het plein. Volgende lessen staan op stapel over paddenstoelen, kleuren in de natuur, het weer en de seizoenen. Ook in Leeuwarden-Oost is volop natuur te vinden!

Meer bewegen met Doarpsskoalle Wurdum

Sinds vakdocent Stefan van der Leij een deel van de gymnastieklessen op de Doarpsskoalle Wurdum verzorgt is gymnastiek op de school populairder dan ooit.

Heel mooi dus dat er nu een verdere uitbreiding komt: na de herfstvakantie gaat Stefan ook een naschools programma verzorgen. Speciaal voor leerlingen die sporten leuk vinden en voor leerlingen die wel wat extra bewegingsonderwijs

kunnen gebruiken. Via het project Sjors Sportief gaat de school bovendien kennismakingsactiviteiten organiseren met plaatselijke sportclubs. 'We doen dit allemaal omdat we sporten heel belangrijk vinden', zegt Stefan. 'En ook omdat gezond bewegen heel goed is voor je leerprestaties', vult Doarpsskoalle-directeur Sjoukje Kalsbeek aan.

De onderbouw sport, begeleid door Stefan van der Leij, in de sportzaal in dorps huis De Golle.

